

ABASI ODU KE OBOT SINAI
Exodus 19:1-25; Mme Hebrew 12:18-25
QYQHỌ UKPEP-ŊKPỌ 60
Eke Mkpawawa

IKỌ IBUOT: “Ekpeme ekusin ndikop Enye emi etin̄de ikọ ọnọ mbufo” (Mme Hebrew 12:25).

Sinai

Nditọ Israel edisim akwa akai-ikọt Sinai. Emi ikedighe esen ebiet inọ Moses, koro ekedi mi ke enye ekekpeme mme ufene ete-añwan esie ke ini enye ekefehede oto ke Egypt edi. Ekedi ke Obot Horeb ke Abasi eketiñ ikọ ọnọ Moses ke eto emi akasakde ikañ, okonyuñ odọñ enye ete afiak aka Egypt akada ndimek ikọt Esie usuñ ọwọrọ. Obot Horeb edi udim-udim mme obot emi Sinai edide etiñe esie, ndien enyiñ mmọ kiet ekeme ndida nnọ eken. Nditọ Israel enyene ndinam nna ke ebiet emi ke ńkpọ nte isua kiet, ńko edi mi ke ndusuk enyene-uteñe ye ndiye ndise emi Ẹwẹd Abasi etiñde ekewut idem. Edi mi ke Abasi ọkọnọ Mbet Duop.

Abasi ama etiñ ikọ ke ini ke ini ọnọ Moses oto ke adaha emi akadade mmọ usuñ ke isañ mmọ. Ndien idaha oro ke obubit-enyọñ okotimde ofuhọ akanare ibuot obot oro, Moses ama ọdọk aka ndineme ye Abasi. Nnyin imokot ibañna Moses ke utit uwem esie: “Ndien baba prophet kiet, ebiet Moses, idahake aba ida ke otu Israel, emi Jehovah ọfiọkde iso ke iso” (Deuteronomy 34:10). Nso utibe edidiọñ ke Moses ọkọbọ koro Enye okodude uwem ọyọhọ-ọyọhọ ndinem Abasi esit?

Ke Mba Ntrukpom

Abasi ama ọdọhọ Moses ete eti Nditọ Israel abañna mme utibe-ńkpọ emi mmọ ekeikutde Imọ ikanamde ke Egypt, ye usuñ nte Imọ ikemende mmọ ikama nte ke mba ntrukpom. Ke ini eka ntrukpom ekpepde nditọ esie ndife, enye onuk mmọ osioño ke efọk onyuñ enyik mmọ ndida mba mmọ mfe. Edi edieke eyen-ntrukpom mikemeke ndife ndọk, me odude ke mfinna me efede ọkọtọ idem esie ke itiat, eka esie eyefe ke idak esie onyuñ afiak emenere enye ke mba esie aka ke ebiet emi okoñde akan man enye afiak odomo ndife. Ke ukem usuñ oro, Abasi ama emenere ikọt Esie ke enyọñ man mmọ ekunam idem mmọ ńkpọ ubiak. Enye ama oduri mmọ ọnọ Idemesie, nte akpan idut. Oro edi nte Abasi akamade mmọ, ikereke ibañna ńkuni mmọ. Enye ama eneñere oyom mmọ ema Imọ!

Abasi ama ọdọhọ Moses ete edieke nditọ Israel edikopde uyo Imọ ke mmọ eyedi akpan inyene enọ Imọ. Nnyin imọfiọk se inyene edide; ńkpọ emi otimde odoro nnyin udori, ńkpọ emi nnyin ineñerede ima inyuñ itimde ikpeme. Oro edi ukem-ukem se Abasi ekekerede abañna Nditọ Israel. Enye ekedi Andibot ererimbot ye kpukpru ńkpọ emi odude ke esit, ọkọrọ ye kpukpru owo; edi Enye okoyom ndiwut otu owo emi Enye ekemekde ete ekere Enyiñ Esie, saña-saña mfọnido. Enye okoyom mmọ edi edisana idut, ndien mmọ kpukpru ekpenyuñ edi mme oku (Exodus 19:6). Nnyin iyekut ite ke mmọ ema ekpu idiọk-idiọk ke nditre ndidu uwem ekem nte Enye okoyomde; edi nnyin imekeme ndinam uduak Abasi oro osu inyuñ idi ndisana oku inọ Abasi oto ke Iyip Jesus (1 Peter 2:5).

Mme Usọp-usọp Eñwọñọ

Moses ama osuhọre ke enyọñ obot onyuñ editiñ se Abasi ọkọdọhọde ọnọ mbon oro. Mme eñwọñọ emi Abasi akanamde ama enem mmọ ndikop; ama ọdọñ mmọ ndibọ edidiọñ oro Abasi eketiñde abañna. Mmọ ema esọsọp eñwọñọ ndinam kpukpru ńkpọ oro Abasi ọkọdọhọde, edi mmọ iketiehe ikere se ndinam uduak Abasi ọkọwọrọde. Ke ubọñ Esie ama akayama ọnọ mmọ, mmọ ema esọsọp efre ebaña Abasi ofuri-ofuri. Solomon, owo emi ọkọfiọkde ńkpọ akan ke ofuri ererimbot, ama ọdọhọ ete, “Ọfọn nte etrede ndikaña, akan nte akañade, ndien etre ndinọ” (Ecclesiastes 5:5). Mmọ ema eñwọñọ ndinam kpukpru se Abasi ọkọdọhọde, edi ke ndo-ndo oro mmọ ema ekpu ke ndinam eñwọñọ mmọ.

Abasi akam ọnọ nnyin akan se Enye ọkọñwọñọde ọnọ nditọ Israel, onyuñ oyom ata esisit ke usiene; edi mmọ emi enyimeke enyuñ ekopde uyo Abasi man ebọ mme edidiọñ Esie ekpri didie!

Moses ama afiak aka ke obot ke edem usen onyuñ etiñ ọnọ Abasi ete ke Nditọ Israel ema eñwọñọ ndinam kpukpru se Enye ọkọdọhọde.

Uyo Abasi

Idahaemi, Abasi etiñ ọnọ Moses abañna ekpri enyene-ndik ńkpọ-ntibe emi oyomde ndida itie. Ke ekemde usen ita, Enye eyetiñ ikọ ọnọ Moses oto ke obubit-enyọñ ke ido nte kpukpru owo edikopde. Mmọ idikemeke ndifaña nte ke idighe Abasi ọdọñ Moses, nte ke Enye idiọñọke ikan mmọ. Mmọ eyekop Uyo emi otode ke obubit-enyọñ, edi mmọ idikwe baba owo kiet.

Kere nte eketiede idut oro ke idem ke ini mmọ ekekade ke iso Abasi! Moses ama eteme mmọ ndinam idem mmọ eneñere asana, nnyuñ nyet kpukpru edisine-ńkpọ mmọ esana. Mmọ ekenyene ndisana ke ini mmọ ekedide ke iso Abasi ofuri ererimbot. Ke ini owo akade ke iso Abasi, enye ikemeke ndidip baba idiọk-ńkpọ esie kiet. Edieke enye odoride enyin ndibọ iborọ akam esie, enye enyene ndibem iso nyarade mme idiọk-ńkpọ esie, nnyuñ mbọ erifen, ndien enye ekeme ndibeñe Abasi ọnọ enye mme ńkpọ eke ekponde ekan. Ediyet edisine-ńkpọ emi ada ọnọ ediyet esit idem ke ini Iyip Jesus ofukde mme idiọk-ńkpọ nnyin.

Ema enọ mme owo usen ita ndibeñe idem mmọ, ndien mmọ ekenyene ndisobo idem mmọ ọtọ kiet ke mben obot ndikpañ utoñ nnọ Abasi.

Usen Aba Ye Duop Tõño Ke Usorõ Nsaña-Mbe Ama Ekebe

Emi ekedi oyõhõ ofiõñ ita tõño nte Nditõ Israel ekekpõñ Egypt. Ndusuk owo enim ke akpanikõ ke ini Ikõ Abasi õdõhõde ete, “Ke usen oro” ke oro õwõrõ ete akpa usen ke ofiõñ oro. Edieke ekpedide ntre, ndien enõ Moses usen kiet ndidõk ke obot nnyuñ mfiak, ndien usen efen, enye ndida ibõrõ mbio oro nsõk Abasi, usen ita efen õkpõwõrõ usen aba ye duop tõño ke Usorõ Nsaña-Mbe.

Ke ema ekenõ usuñ nte Nditõ Israel edidude uwem, mmõ ekenyene ndinam mme usorõ ita: Usorõ Nsaña-mbe ke oyõhõ usen 14 ke akpa ofiõñ; Usorõ Mme Urua, emi ekenamde ini kiet ke urua itiaba ke Usorõ Nsaña-mbe ama ekebe; ye Usorõ Ataya, emi ekedide ke utit isua. Usorõ Mme Urua (Usen aba ye duop ke Usorõ Nsaña-mbe ama ekebe) edi se ekotde Pentecost ke Obufa Ediomì, ndien emi ekedi usen emi Edisana Spirit õkõsuhõrede odorõ owo 120 ke ubet enyõñ, usen 50 ke Jesus ama akakpa nte Eyen Erõñ Uwa nnyin. Ndusuk owo enim ke akpanikõ ete ke ekenim Usorõ Mme Urua nditi Edinõ Ibet (Deuteronomy 16:9-12).

Obot Emi Akasakde Ikañ

Akwa usen oro ama edi. Kpukpru owo ema eda ekanare mben obot. Abasi ama õnõ Moses uyo ete onim adaña mbak baba owo kiet ke udõñ itõñ me ke unana uteñe edisaña ekpere, koro “edieke kpa unam otukde obot oro, eyetõñ enye ke itiat ewot” (Mme Hebrew 12:20). Ke usenubõk oro uyom ama odu ke enyõñ obot, nsuñ-ikan onyuñ õwõrõ õdõk enyõñ. Obuma ama asiaha, ofuri obot onyuñ enyek nte unyek-isõñ. Akwa ye usõp-usõp ukpuhõre ama ada itie tutu Moses ke idemesie akabare okop ndik. Ekem ekop õkpõsõñ uyo ukorowo emi ndusuk Abasi ke Idemesie okofride, me, angel emi, ekesañade ye Enye edi. Ema efri õsõñ akan tutu Moses etiñ ikõ õnõ Abasi. Abasi ama õbõrõ Moses “ke uyo,” onyuñ õnõ enye uyo ete õdõk edi ke obot. Edi Abasi ikebeñeke idem ndinõ ibet. Enye ama ofiõk nte Nditõ Israel ekesõñde ibuot, ñko Enye okosuk okokop ndik adaña nte mmõ mmikõdiõñõke nte ekedide akpan ñkpõ õnõ mmõ nditre ndisaña ñkpere obot oro. Do Enye ama õdõñ Moses õsuhõre aka okoduri mme owo utõñ ini kiet efen ndida nsan-nsan. Nte ededi, ke ini enye akafiakde aka ke obot akana nte enye asaña ye Aaron, man enye, ñko ekeme ndikop ke ini Abasi õnõde Ibet. Ini ama ekpere ndiyet Aaron aran nnim nte Oku, ndien enye okoyom odudu Abasi ndinõ enye ukpono ke otu mbio oro.

Mme owo ema eneñere ekop ndik oto uyom obuma ye emireñ-mireñ, ikañ ye nsuñ-ikañ tutu mmõ esik efiak edem ekpõñ Abasi. Mmõ ema edõhõ Moses ete ke enye ekeme ndika ñketiñ ikõ ye Abasi ndinyuñ ntiñ nnõ mmõ se mme ewuhõ Esie edide, “edi yak Abasi okudõhõ ye nnyin, mbak nnyin idikpaña.”

Ima Jesus

Mfin nnyin inyeneke ndikop ndik ke ini emi nnyin itienede Jesus. Enye atat ubõk ima Esie; Enye akakpa ndinam iyaresit Abasi etre onyuñ asiak usuñ emi nnyin ikemedede ndisaña nduk ke Edisana Ebiet. Enye anam nnyin emi eyetde ke Iyip Jesus idi nditõ ufõk-Abasi emi edide ikpan, emi ewetde enyiñ mmõ ke Heaven (Mme Hebrew 12:18-24). Edi sia Jesus õnõde nnyin utõ mme utibe edidiõñ Heaven emi, nnyin inyene ndida ini ndu uwem ndinem Enye esit, ke ebede oro nnyin iyedot ufen emi okponde akan ufen emi Nditõ Israel ekebõde ke ini emi mmõ eketutde utõñ ke uyo Abasi.

MME MBUME

1. Mmõñ ke Nditõ Israel enam nna idahaemi?
2. Nte akanam nnyin imokop ibañ itie emi?
3. Nso ke Abasi etiñ õnõ Moses ete ke eyetibe ke Nditõ Israel ema ekenam idem mmõ asana ke usen ita?
4. Didie ke Abasi akanam man efiõk ete ke Enye mmõdo? Nso idi ntak emi ndik akanamde Nditõ Israel?
5. Nso ñkpõ ikpetibe edieke owo me unam okpotukde obot oro?